

ประชากร

เรื่องที่ศึกษาริวิจัยในครั้งนี้คือ การเปิดรับข่าวลารการเมืองจากสื่อมวลชนกับพฤติกรรมทางการเมืองของลัตรี ซึ่งเป็นการศึกษาเฉพาะกรณีเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ประชากรคือลัตรีที่อยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และตามแผนพัฒนากิจกรรมและบทบาทลัตรีทางการเมือง จึงจำกัดเฉพาะลัตรีที่มีอายุ 12-44 ปี

การเลือกตัวอย่าง

การเลือกตัวอย่างใช้วิธีการแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Probability Sampling) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1. การเลือกตำบล

จากจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ 16,816 ครัวเรือน แยกเป็น

1. ตำบล วัดเกต	4,011	ครัวเรือน
2. ตำบล ศรีภูมิ	3,498	ครัวเรือน
3. ตำบล ช้างคลาน	3,018	ครัวเรือน
4. ตำบล หายยา	2,421	ครัวเรือน
5. ตำบล ช้างม่อ	2,111	ครัวเรือน
6. ตำบล พระสิงห์	1,757	ครัวเรือน

ผู้วิจัยพิจารณา เลือกตำบลจำนวนครึ่งหนึ่ง (50%) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) และใช้วิธีการจับฉลาก จึงได้ตำบลเพื่อทำการศึกษา 3 ตำบล คือ ตำบลวัดเกต ตำบลศรีภูมิ และตำบลพระสิงห์

ขั้นตอนที่ 2 การเลือกครัวเรือน

ก. จากจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 16,816 ครัวเรือน นำมาหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวนครัวเรือนที่เหมาะสมจากสูตร

$$n = \frac{P(1-P)}{\frac{e^2}{Z^2} + \frac{P(1-P)}{N}}$$

n	=	จำนวนครัวเรือนที่ต้องการหา เป็นกลุ่มตัวอย่าง
P	=	สัดส่วนของประชากรที่ต้องการคำนวณ = .25 (25%)
e	=	error ของการสุ่มตัวอย่าง = .05 (5%)
Z	=	ระดับความมั่นใจของการเลือกตัวอย่าง = 1.96 (95%)
N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด

จากการคำนวณโดยการแทนค่าในสูตรได้จำนวนครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 268 ครัวเรือน

ข. หาสัดส่วนของจำนวนครัวเรือนเพื่อกำหนดจำนวนครัวเรือนที่ต้องศึกษาในแต่ละตำบล จากจำนวนครัวเรือนใน 3 ตำบลที่เลือกมาทำการศึกษาได้เป็นสัดส่วนกันคือ

$$\begin{array}{l} 4011 : 3498 : 1757 \\ \text{ได้เป็น } 4 : 3 : 2 \end{array}$$

และจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณมาได้ช่วงต้น ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในเขตต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. ตำบล วัดเกต	118	ครัวเรือน
2. ตำบล ศรีภูมิ	90	ครัวเรือน
3. ตำบล พระสิงห์	60	ครัวเรือน

ค. เลือกครัวเรือนเพื่อศึกษาในแต่ละตำบลโดยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ (Systematic sampling) โดยการเก็บข้อมูลจากสัตรีตามครัวเรือนบนถนนต่าง ๆ ในเขตตำบลนั้น โดยเข้า

ครัวเรือนหนึ่ง แล้ววันถัดไป 4 ครัวเรือน จนได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกสตรี

จากครัวเรือนที่สุ่มศึกษาในแต่ละตำบลทำการสัมภาษณ์สตรีที่มีอายุระหว่าง 12-44 ปี คนใดคนหนึ่ง ในหลังคา เรือนนั้นที่อยู่ในเขตตำบลที่ทำการศึกษา ในกรณีที่หลังคา เรือนใดที่สุ่มได้ ไม่มีสตรีที่มีอายุระหว่าง 12-44 ปี ผู้สัมภาษณ์จะออกเก็บข้อมูลจากสตรีในหลังคา เรือนถัดไป เพื่อให้ได้สตรีครบตามจำนวนสตรีกลุ่มตัวอย่าง 268 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสารต่าง รวมทั้งศึกษาการสร้างแบบสอบถามอย่างละเอียด มีทั้งแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด แบ่งเป็น 4 ตอน ด้วยกันคือ

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัว ซึ่งรวมถึงอายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพด้วย
- 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน
- 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างบุคคล
- 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยที่พนักงานสัมภาษณ์จะออกไปสัมภาษณ์สตรีกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนตัวอย่างที่กำหนดไว้จนครบ

พนักงานสัมภาษณ์หรือผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บข้อมูลนั้น ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 10 คน ซึ่งผู้เก็บข้อมูลนี้จะผ่านการอบรมและทำความเข้าใจในแบบสอบถามเป็นอย่างดี

และในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ใช้การทำงานเป็น 2 ขั้นตอน คือ มีการทดสอบ

แบบสอบถาม (Pre-test) ก่อนเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดและเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากที่สุดก่อนที่จะทำการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

ความเชื่อถือได้ของ เครื่องมือ

ความเชื่อถือได้ของ เครื่องมือ ได้ทำการทดสอบในเรื่องของการใช้ภาษา โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-test) โดยการสัมภาษณ์สตรีในเขตตำบลช้างคลาน จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นตำบลหนึ่งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ทั้งนี้ได้เลือกสตรีที่มีคุณสมบัติเดียวกับประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้มีลักษณะที่จะเป็นตัวแทนที่คล้ายคลึงกับสตรีจะทำการศึกษาให้มากที่สุด หลังจากนั้นได้นำมาแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถามในบางส่วน ซึ่งได้นำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแล้วได้ข้อมูลในล้นนามมา ได้นำข้อมูลที่ได้มาทำการถอดรหัสแปลงคำตอบให้ออกมาในค่าของตัวเลขตามคู่มือการถอดรหัส จากนั้นจึงนำไปเจาะบัตรคอมพิวเตอร์และใช้โปรแกรม SPSS ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ ซึ่งได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.1 แสดงสมมุติฐาน ตัวแปร มาตรการวัดและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สมมุติฐานที่	ตัวแปรอิสระ	มาตรการวัด	ตัวแปรตาม	มาตรการวัด	สถิติที่ใช้
1. ความบ่อยครั้งของการเปิดรับข่าวสารการเมืองของสตรีแตกต่างกันตามอายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพ	อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ	interval " " nominal	ความบ่อยครั้งของ การฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือพิมพ์ อ่านนิตยสาร	interval " " " " interval	การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ทำการทดสอบด้วยสถิติ เอฟ (F-test) และทดสอบหากกลุ่มที่แตกต่างกันโดยวิธีของ Seheffe'
2. จำนวนสื่อที่ใช้ในการเปิดรับข่าวสารการเมืองแตกต่างกันตามอายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพ	อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ	interval " " nominal	จำนวนสื่อที่ใช้ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร	interval " " " " interval	การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ทำการทดสอบด้วยสถิติเอฟ (F-test) และทดสอบหากกลุ่มที่แตกต่างกันโดยวิธีการของ Seheffe'

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล (ต่อ)

ลุ่มมิติฐานที่	ตัวแปรอิสระ	มาตราการวัด	ตัวแปรตาม	มาตราการวัด	สถิติที่ใช้
3. การเปิดรับข่าวสาร การเมืองจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัย สำคัญต่อพฤติกรรมทาง ด้านการเมืองของสตรี	ความบ่อยครั้งของ การฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือพิมพ์ อ่านนิตยสาร	interval	1. การไปลง คะแนนเสียง เลือกตั้ง 2. การเข้าร่วมเป็น สมาชิกกลุ่ม	interval	หาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ วิธี Pearson Product Moment
4. ปัจจัยด้านอายุมีความ สัมพันธ์อย่างมีนัย สำคัญต่อพฤติกรรม ทางด้านการเมือง ของสตรี	อายุ	interval	1. การไปลง คะแนนเสียง เลือกตั้ง 2. การเข้าร่วมเป็น สมาชิกกลุ่ม	interval	หาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์วิธี Pearson Product Moment

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล (ต่อ)

สัมมุติฐานที่	ตัวแปรอิสระ	มาตราการวัด	ตัวแปรตาม	มาตราการวัด	สถิติที่ใช้
5. ปัจจัยด้านการศึกษา มีความสัมพันธ์อย่าง มีนัยสำคัญต่อพฤติ- กรรมทางด้าน การเมืองของ สตรี	การศึกษา ของสตรี	interval	1. การไปลง คะแนนเสียง เลือกตั้ง 2. การเข้าร่วมเป็น สมาชิกกลุ่ม	interval	หาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์วิธี Pearson Product Moment
6. การสื่อสารระหว่าง บุคคลมีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญต่อ พฤติกรรมทางด้าน การเมืองของสตรี	ความบ่อยครั้ง ของการสื่อสาร ระหว่างบุคคล	interval	1. การไปลง คะแนนเสียง เลือกตั้ง 2. การเข้าร่วมเป็น สมาชิกกลุ่ม	interval	หาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์วิธี Pearson Product Moment

เกณฑ์การให้คะแนนความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน

สื่อวิทยุ, สื่อโทรทัศน์และสื่อหนังสือพิมพ์

ความหมายของคะแนนความบ่อยครั้ง

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับ/สัปดาห์

ใช้คะแนนเฉลี่ยของสื่อ 4 ประเภท

ทุกวัน	5	คะแนน	คะแนนตั้งแต่	5	=	เปิดรับมากที่สุด
5-6 วัน	4	"		4	=	เปิดรับมาก
3-4 วัน	3	"		3	=	เปิดรับปานกลาง
1-2 วัน	2	"		2	=	เปิดรับน้อย
นาน ๆ ครั้ง	1	คะแนน		0-1	=	เปิดรับน้อยที่สุด

สื่อวิทยุ

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับ/เดือน

มากกว่า 4 ครั้ง	5	คะแนน
4 ครั้ง	4	"
3-2 ครั้ง	3	"
1 ครั้ง	2	"
นาน ๆ ครั้ง	1	"

จำนวนสื่อที่ใช้ในการเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อแต่ละประเภท

ถ้าเปิดรับจากสื่อ	4	ประเภท	4	คะแนน	ความหมายของคะแนนการเลือกเปิดรับ
"	3	"	3	"	คะแนน 4 = เลือกเปิดรับจากสื่อมาก
"	2	"	2		3 = เลือกเปิดรับจากสื่อปานกลาง
"	1	"	1		2-1 = เลือกเปิดรับจากสื่อน้อย

พฤติกรรมทางการเมือง

1. การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎร, สมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาจังหวัด

ถ้าไปลงคะแนนทั้ง	3	ประเภท	3	คะแนน	ความหมายของคะแนนการไปลงคะแนนเสียง
"	2	"	2	"	คะแนน 3 = มีพฤติกรรมทางการเมืองมาก
"	1	"	1	"	คะแนน 2 = มีพฤติกรรมทางการเมืองปานกลาง
ถ้าไม่ไปลงคะแนนเสียงเลย			0	"	คะแนน 1 = มีพฤติกรรมทางการเมืองน้อย

2. การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม

จากกลุ่มสมาชิกทั้งหมด 9 กลุ่ม ได้แก่		ความหมายของคะแนนการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม
ลูกเสือชาวบ้าน, หม่อม-สาว, สหกรณ์	คะแนน 4-5	= มีพฤติกรรมทางการเมืองมาก
สหภาพแรงงาน, สมาคมวิชาชีพ, สมาคม	คะแนน 2-3	= มีพฤติกรรมทางการเมืองปานกลาง
บำเพ็ญประโยชน์		
อาสาทำนุบำรุง, กลุ่มแม่บ้าน, และอื่น ๆ	คะแนน 1	= มีพฤติกรรมทางการเมืองน้อย
การเข้าร่วมเป็นสมาชิกคิดกลุ่มละ 1 คะแนน	คะแนน 0	= ไม่มีพฤติกรรมทางการเมือง

การสื่อสารระหว่างบุคคล

ความบ่อยครั้งในการพูดคุยข่าวสารการเมือง		ความหมายของคะแนนการสื่อสารระหว่างบุคคล
คนในครอบครัว, เพื่อนบ้าน, เพื่อนในกลุ่มอาชีพ	3	คะแนน = มีการสื่อสารระหว่างบุคคลมาก
เจ้าหน้าที่ราชการและบุคคลที่นับถือ	2	คะแนน = มีการสื่อสารระหว่างบุคคลปานกลาง
บ่อย ๆ	3	คะแนน = มีการสื่อสารระหว่างบุคคลน้อย
บางครั้งบางครั้ง	2	"
นาน ๆ ครั้ง	1	"
ไม่เคยเลย	0	"